

Danas

Vlada usvojila uredbu o dokapitalizaciji preduzeća pogođenih pandemijom

Da li Er Srbiji i EPS-u slede stotine miliona evra iz budžeta?

<https://www.danas.rs/ekonomija/da-li-er-srbiji-i-eps-u-slede-stotine-miliona-evra-iz-budzeta/>

Vlada Srbije prošle nedelje usvojila je uredbu kojom se reguliše sprovođenje još jednog paketa pomoći privredi pogođenoj pandemijom kovida 19, samo što je ova uredba spremljena i doneta nekako daleko od očiju javnosti i bez medijske pompe koja je pratila ranije mere.

Ova uredba reguliše uslove pod kojima će država dokapitalizovati preduzeća, kako državna tako i privatna, koja ispunjavaju određene uslove, a koje je pogodila pandemija. Ovo može biti i objašnjenje procene MMF-a da će budžetski deficit u ovoj godini biti „ispod devet odsto BDP-a“, iako se sve do sada baratalo sa manjkom od oko 7,5 odsto BDP-a.

Prema rečima Milojka Arsića, profesora na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, činjenica da je Fond saopštio da će deficit biti do devet odsto BDP-a ukazuje da će država povećati potrošnju do kraja godine, jer sa prilivom prihoda nema problema.

„Tih 1,5 procentna poena BDP-a je oko 500-600 miliona evra, mada ne znamo da li je sve to namenjeno dokapitalizacijama. S obzirom da će taj novac predstavljati deo deficita deluje kao da država ne veruje da će ta sredstva biti vraćena, s obzirom da se kapitalna ulaganja ne knjiže kao rashod. S druge strane, možda su samo predostrožni“, ocenjuje Arsić.

Opšti uslovi pod kojima uredba predviđa dokapitalizaciju od strane države je da preduzeća nisu bila u teškoćama na kraju prošle godine, da dokažu da bi bez pomoći države firma prekinula poslovanje ili bi se suočila sa ozbiljnim poteškoćama, „na šta može naročito upućivati pogoršanje odnosa duga i kapitala korisnika, značajno smanjenje poslovnih prihoda itd.“, navodi se u tekstu uredbe.

Pomoć se može dati mikro i malim preduzećima koja jesu bila u problemima na kraju prošle godine, ako nisu u stečaju i već ne primaju državnu pomoć za restrukturiranje.

Treći uslov je da je u interesu države da se interveniše (npr. sprečavanje socijalnih poteškoća i tržišnog neuspeha usled značajnog gubitka zaposlenja, izlazak inovativne ili sistemski važne kompanije, rizik od prekida pružanja važne usluge ili robe i dr.).

Na kraju pomoć je namenjena preduzećima koja ne mogu da se zaduže na tržištu po pristupačnim uslovima.

Zanimljiva je mogućnost da državna pomoć iznosi i više od 250 miliona evra po preduzeću. Tada će primalac morati da ispuni tri dodatna uslova, a to je da dokaže da zaduživanje na tržištu i

prethodne mere države nisu dovoljne, da je dokapitalizacija primerena mera za rešavanje problema i da iznos pomoći ne prelazi minimum potreban da preduzeće opstane na tržištu.

Predviđa se da država pomogne ili dokapitalizacijom, dakle dobijanjem vlasničkog udela u preduzeću u zamenu za sredstva, kao i tzv. hibridnim instrumentima, gde kupovinom obveznica ili nekih drugih hartija država postaje partner bez prava upravljanja, ali sa učešćem u dobiti.

Iako se naziva dokapitalizacijom, ova mera više liči na dugoročno kreditiranje, pošto država planira da naplati „naknadu za ulaganje“, koja će biti u iznosu referentne kamatne stope uvećane za maržu. Takođe, što se duže bude čekalo sa otplatom državi biće veća naknada, koja u mnogome liči na kamatu, čime država želi da stimuliše brzi izlazak iz ovih ulaganja.

Primalac pomoći može u svakom trenutku da otkupi državni udeo, ali država takođe može u svakom trenutku da proda svoj udeo nekom drugom. Predviđeno je da se ugovori pravo preče kupovine prethodnom vlasniku udela.

Zanimljivo je da će se u slučaju da je primalac pomoći državno preduzeće nakon dve godine njegova vrednost biti procenjena od nezavisnog procenitelja i ako bude pozitivna „smatra se da je država povratila uloženo bez obzira na zadržavanje vlasničkog udela“, tako da deluje da javna i državna preduzeća neće morati da vraćaju dug državi.

Primaoci pomoći imaju i neka ograničenja poput toga da dok ne otplate dug ne mogu da dele dividende, a dok ne otplate 75 odsto duga ne mogu se deliti dividende i nema bonusa za upravu i zaposlene.

Država će deliti sredstva po ovoj uredbi zaključno sa 3. septembrom 2021. godine.

Ekonomski konsultant Bogdan Petrović podseća da je vlada nešto slično najavila još proleto predstavlajući prve mere pomoći, kada su se spominjale dokapitalizacije državnih preduzeća.

„Pretpostavljam da je ovo dogovoreno sa MMF-om, ali tu je naravno najvažnije koliko će novca biti izdvojeno i ko će ga dobiti. Sada se pravi rebalans ovogodišnjeg budžeta, pa ćemo videti. Verujem da će najveći deo tih sredstava biti potrošen ove godine, mada ne znamo kako će epidemija da utiče na privredu i u sledećoj godini. Ako bude restrikcija u poslovanju, više preduzeća će biti u problemima i država će morati da troši više novca“, napominje on.

Prema njegovim rečima, ovo nije ništa novo i primenjivale su ga i druge zemlje, mada pitanje je tehničkih detalja u uredbi i ugovorima, kao i njihove primene.

„Pretpostavljam da će novac dat javnim i državnim preduzećima biti tretiran kao jednokratni rashod, odnosno da neće ni računati na njihovo vraćanje. To je namenjeno pre svega preduzećima koja ne mogu da se zaduže na tržištu. Mislim da će najveći deo novca da dobiju Er Srbija i EPS. Ovo je neka vrsta subvencije, bar kada se radi o državnim preduzećima“, ističe Petrović. On objašnjava da će se na ovaj način dokapitalizovati Er Srbija i povećati udeo države, dok EPS nije mogao da se finansira emisijom korporativnih obveznica jer kao gubitaš bi teško dobio adekvatan bonitet.

Ljubodrag Savić, profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu podseća da su SAD nešto slično radile kada su spašavale autoindustriju.

„To je dobar mehanizam koji omogućava ciljanu pomoć. Nije problem kada novac daješ preduzećima za koja znaš da će preživeti. Problem je ako se sredstva daju firmama koja ne opstanu, a onda su to bačene pare. To se može desiti zbog loše procene, ali i zbog zloupotrebe. Imamo iskustva sa Fondom za razvoj koji je davao najpovoljnije kredite na svetu koji se nisu

vraćali“, napominje Savić dodajući da je važno da se sve sprovede u skladu sa zakonom i transparentno i da država bude oprezna pri dodeli novca.

EUROSTAT/DANAS ONLINE

Izveštaj Eurostata o uticaju pandemije virusa korona na tržište rada

Radnici sa niskim primanjima u EU u većem riziku da ostanu bez posla

<https://www.danas.rs/ekonomija/radnici-sa-niskim-primanjima-u-eu-u-vecem-riziku-da-ostanu-bez-posla/>

U trenutnoj krizi do koje je došlo usled pandemije virusa korona, neophodno je brzo pružiti informacije kreatorima politika kako bi se omogućilo vreme da procene efekte na raspodelu dohodaka u 2020. godini, navodi se u Eurostatovom izveštaju.

Ovaj članak predstavlja prve eksperimentalne rezultate koji povezuju uticaj virusa korona na tržište rada i kategorije radnika koje su najviše pogođene u pogledu njihovih prihoda.

Generalno, rizik od suočavanja sa gubitkom dohotka i dubljim siromaštvom veoma varira među starosnim grupama, ekonomskim sektorima i zemljama.

Na tržištima rada, privremena otpuštanja (uključujući smanjeno radno vreme) uticala su na milione radnika, dok je rizik od gubitka posla bio ograničeniji jer je ublažen kratkoročnim šemama podrške.

Najveći rizik od privremenog otpuštanja utvrđen je u ugostiteljskom i sektoru prehrane. U međuvremenu, rizik od gubitka posla bio je najveći za privremene radnike, mlade zaposlene (u rasponu od 16 do 24 godine) i u oblasti niskokvalifikovanih zanimanja.

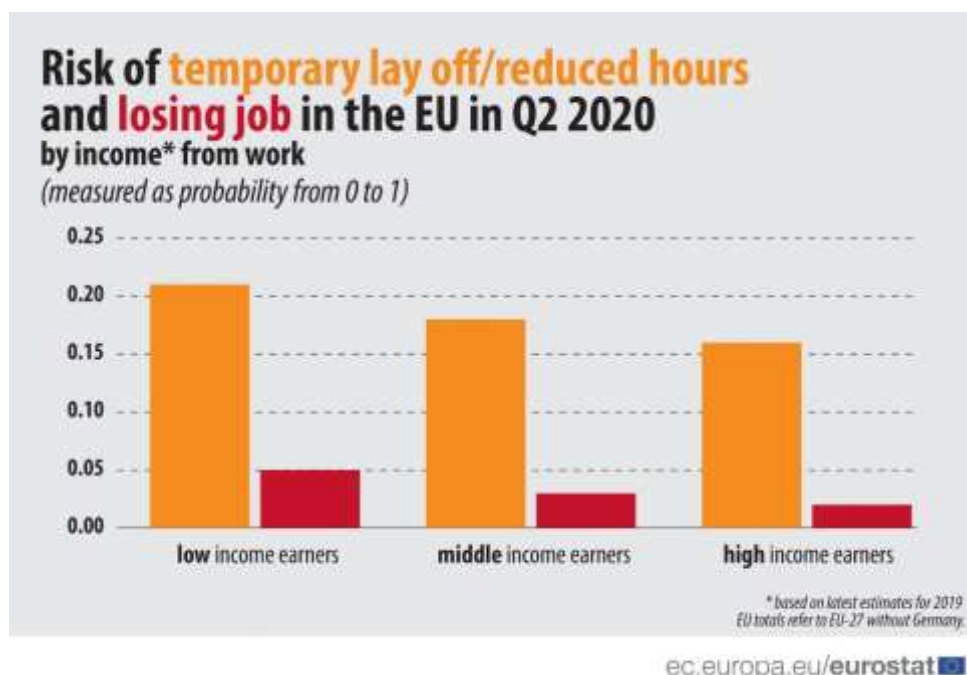

Foto: ec.europa.eu/eurostat

Oni koji spadaju u kategoriju zaposlenih sa niskim primanjima, uključujući one ispod praga rizika od siromaštva, imaju veću verovatnoću da će biti privremeno otpušteni ili da će izgubiti posao.

Mladi, niskokvalifikovani i radnici u sektoru smeštaja i prehrane često su prezastupljeni u grupama sa niskim primanjima u mnogim zemljama, pa su stoga i u većem riziku.

Situacija se razlikuje od zemlje do zemlje

Socijalne i ekonomske posledice pandemije variraju od zemlje do zemlje. Posledice po radnu snagu naročito su veće u Španiji, Italiji, na Kipru, u Irskoj i Grčkoj.

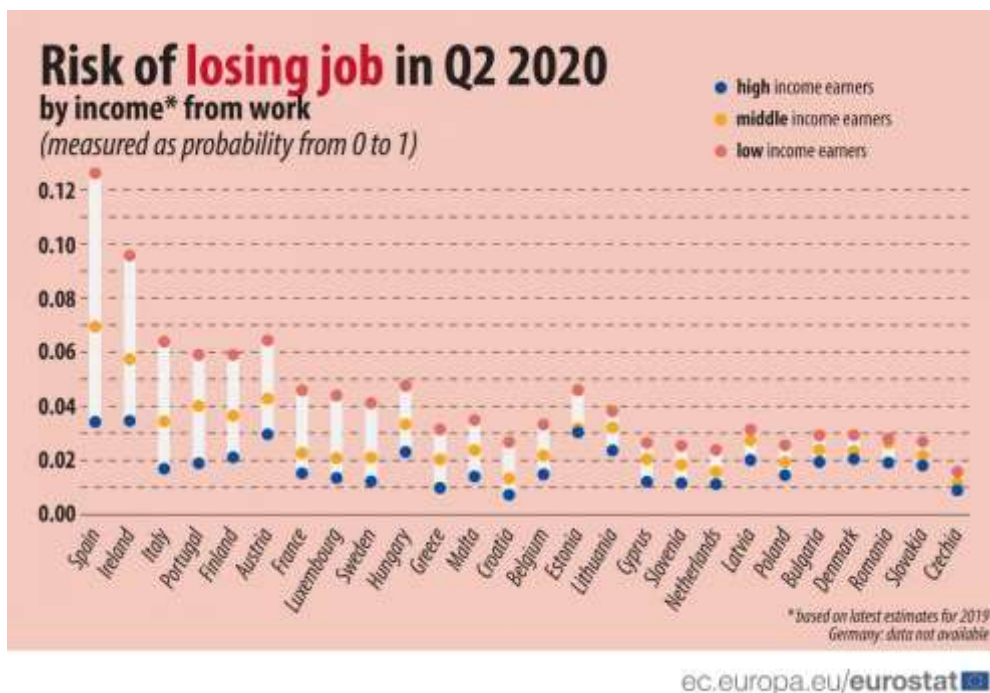

Foto: ec.europa.eu/eurostat

Štaviše, uticaj pandemije virusa korona na radnike ima tendenciju da bude krajnje nejednak, te su ugrožene kategorije radnika najviše pogođene.

Na primer, verovatnoća da će izgubiti posao je dva do tri puta veća za one koji imaju niska primanja u Španiji, Irskoj, Italiji ili Portugaliji.

BETA/DANAS ONLINE

Svetska banka: Sektor javnih preduzeća rizičan za privredu Srbije

<https://www.danas.rs/ekonomija/svetska-banka-sektor-javnih-preduzeca-rizican-za-privredu-srbije/>

Sektor javnih preduzeća u Srbiji i dalje je velik i predstavlja rizik, kako za fiskalnu poziciju države tako i za ukupno poslovanje privrede, izjavio je danas predstavnik Svetske banke u Srbiji Duško Vasiljević.

On je na Forumu „Zašto su javna preduzeća u Srbiji na gubitku?“ rekao da su gubici tog sektora veliki trošak za državu.

„Ti gubici su bili nivelisani što kroz direktne subvencije ovim preduzećima, što kroz neplaćanje poreza i doprinosa i obaveza prema drugim javnim preduzećima“, kazao je Vasiljević.

On je dodao i da se promenio profil javnih preduzeća, koja sada obavljaju uglavnom delatnosti od javnog interesa, na nacionalnom i lokalnom nivou.

Vasiljević je istakao da se treba fokusirati na popravljavanje poslovanja javnih preduzeća, povećanje njihove transparentnosti i odgovornosti.

„Ključan je dobar okvir za korporativno upravljanje javnim preduzećima“, rekao je Vasiljević.

On je naveo i da je Srbija tek na 15. mestu od 20 zemalja Srednje i Istočne Evrope po kvalitetu okvira korporativnog upravljanja u javnim preduzećima.

„Dve glavne oblasti koje treba dovesti u red je opšti upravljački i zakonodavni okvir i njegova implementacija“, kazao je Vasiljević.

Prema njegovim rečima problem je i način imenovanja upravnih tela u javnim preduzećima.

Član Naučnog društva ekonomista Petar Djukić je ukazao da u situaciji kad javna preduzeća loše posluju ona, kao i njihovi zaposleni, nisu na gubitku već građani.

„Oni koji rade u tim preduzećima su na dobitku, jer manje rade za više novca i imaju veće mogućnosti za zaposlenje“, rekao je Djukić.

On je istakao i da poslovanje tih preduzeća smanjuje potencijale rasta i razvoja države i da je njihova društvena funkcija upitna.

Profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Milorad Filipović naveo je da se ukupni javni sektor i njegovi resursi i dalje posmatraju kao „plen pobednika“, a ne kao akumulirana javna imovina u funkciji poboljšanja života građana.

„Upravljanje javnih preduzeća je stvar sprovođenja interesa i ciljeva određenih pobedničkih elita“, ocenio je Filipović.

BETA/BIZLIFE.RS

Četvrtina Srbije mesečno uštedi manje od 2.000 RSD

<https://www.bizlife.rs/cetvrtina-srbije-mesečno-ustedi-manje-od-2-000-rsd/>

Građani Srbije u 2020. godini prosečno su štedeli 5.210 dinara mesečno, od toga 25 odsto građana štedi manje od 2.000 dinara, pokazalo je predstavljeno istraživanje Erste Grupe, koje je sprovedla agencija IMAS International.

Istraživanje o štednji u Srbiji 2020. godine pokazalo je da 47 odsto građana smatra da je njihova finansijska situacija u poslednje dve do tri godine ostala nepromenjena, dok je 25 odsto navelo da se pogoršala.

Prema istraživanju, 36 odsto građana Srbije smatra da je štednja veoma važna, dok 15 odsto od ukupnog broja ispitanika koristi životno osiguranje, a njih 44 odsto ne štedi uopšte.

Rezultati istraživanja su pokazali da 35 odsto građana nije zadovoljno iznosom štednje, a 28 odsto je uštedelo ili investiralo za 28 odsto manje nego u prethodne dve ili tri godine.

Od onih koji su uštedeli manje, 35 odsto je kao razlog navelo to što trenutno imaju niži ukupni prohod domaćinstva i manje novca na raspolaganju, dok se kao drugi razlozi navode povećanje troškova života i posledice pandemije koronavirusa.

Finansijska rezerva za neplanirane troškove je motiv za štednju kod građana u 75 odsto slučajeva, dok je na drugom mestu penzija i nega u starosti sa 18 odsto, pokazalo je istraživanje Erste grupe o stavovima, ponašanju, motivima i strategiji ljudi u pogledu štednje i investiranja.

Prema podacima istraživanja, 26 odsto ispitanika smatra da nedovoljno poznaje finansijske teme i bankarske proizvode, a 55 odsto njih ima najviše poverenja u banke kada je reč o vođenju njihovih finasija.

Kada je reč o onlajn kupovini, veliki broj građana je već kupovalo na taj način, a najviše odeću, putovanja, knjige i elektronske proizvode.

Više od milion kvadrata u izgradnji nevidljivo u katastru

<https://nova.rs/vesti/biznis/vise-od-milion-kvadrata-u-izgradnji-nevidljivo-u-katastru/>

Samo u Beogradu postoji više od milion kvadrata stanova u izgradnji koji nisu upisani u katastar, što otvara prostor za višestruke prevare, jer kupci ne mogu sa sigurnošću da provere u čijem vlasništvu je nekretnina.

Predsednik Javnobeležničke komore Srbislav Cvejić kaže za Nova.rs da samo na teritoriji Beograda postoji 1.100.000 kvadrata stanova u izgradnji, koji su u katastru nevidljivi jer nije izvršena njihova pribeležba. Ukoliko bi se to delilo sa prosečnom kvadraturom, došli bismo toga je u pitanju oko 18.330 stanova.

Napominje da je u pitanju kršenje Zakona o planiranju i izgradnji, koje kupcima stvara nesigurnost zbog toga što na u mestu na kom se gradi stambena zgrada u katastru vide samo praznu parcelu.

Ovo otvara mogućnost za prevare – u vidu višestruke prodaje jednog istog stana. Kako kako bi se to izbeglo, Cvejić apeluje na poštovanje zakona.

“Nakon izdavanja dozvole za izgradnju, opština i grad po službenoj dužnosti dostavljaju podatke u katastar i oni imaju obavezu u roku od 5 radnih dana predbeležbe objekat – da ga učine vidljivim”, objašnjava on.

Dodaje da je onda na potezu Republički geodetski zavod (RGZ) u kom veliki broj ovih zahteva stoji na čekanju.

Kako kaže, ova procedura ne uliva sigurnost samo kupcima, već i investitorima, koji žele da im nekretnina koju grade bude vidljiva u katastru.

“Nije tačno da investitori ne žele da izvrše predbeležbu. Imam jedan zahtev Gradske opštine Zvezdara upućen 4. februara ove godine koji nije realizovan”, tvrdi on.

Ukoliko je urađena predbeležba, nakon izdavanja upotrebne dozvole, uknjižba ugovora ide brzo, kako kaže, “samo klikom na taster”.

Na pitanje zbog čega se čeka na preduknjižbu ovolikog broja kvadrata, iz Republičkog geodetskog zavoda nismo dobili odgovor.

Pusti snovi o ekonomiji: Vlada nema vremena, ni kredibilitet

<https://nova.rs/vesti/biznis/pusti-snovi-o-ekonomiji-vlada-nema-vremena-ni-kredibilitet/>

"Na temi platnih razreda jahali su od 2013. godine. To je sve sada pomeren na 2021. zbog kovida. A, sledeća godina je predizborna, tako da ne verujem da će zaživeti i tada. Ova vlada ima tu nesreću, ili sreću - da joj je prva godina ujedno i poslednja". Ovim rečima ekonomista Goran Radosavljević komentariše jednu od većitih tema - ujednačavanje plata u javnoj upravi u odnosu na radno mesto - koju je premijerka Ana Brnabić, između ostalog, pomenula u svom ekspozeu.

Kakav će biti investicioni ciklus u Srbiji zavisice, smatra Radosavljević, od toga šta će se dešavati sa ekonomijom. A, informacije koje pristižu poslednje dve, tri nedelje pokazuju da bi rezultati mogli da budu mnogo lošiji od očekivanih.

“Najveći sajam turizma u Berlinu, koji je trebalo da bude u martu 2021. godine ponovo je otkazan, što znači da se ne računa na turizam”, naveo je Goran Radosavljević, profesor beogradskog Fakulteta za ekonomiju, finansije i administraciju (FEFA).

Investicioni ciklus, navodi, zavisi i od kapaciteta da se dalje zadužujemo, što može da dodvede i do eksplozije javnog duga.

Pusti snovi...

Šta je premijerka danas, od ekonomskih planova, istakla u svom ekspozeu? Od uvođenja platnih razreda, koji su na čekanju od 2013. godine, preko 14 milijardi evra investicija u okviru "Srbija 2025", do koridora, veštačke inteligencije i razvoja vinarstva.

"Većina prioriteta nove vlade koje je mandatarka Ana Brnabić istakla u ekspozeu je dobra i prihvatljiva, ali sumnjam u kredibilitet ljudi koji treba da ih realizuju", rekao je Goran Radosavljević

Pitanje je i za šta će od planiranog biti dovoljno vremena pošto je vlada vremenski "oročena". Cilj koji je premijerka zacrtala do kraja 2025. godine je 900 evra prosečne plate i 430, 440 evra prosečne penzije, objavila je danas Brnabić, najavljujući već pomalo zaboravljeni investicioni program "Srbija 2025" kojim se aktuelna vlast hvalila i pred prošle izbore.

Buduća premijerka pohvalila se sa 320 kilometara izgrađenih novih auto-puteva, najavljujući još 290 kilometara. Nova vlada neće zaboraviti ni vodni saobraćaj, a aerodrom Morava proširiće još jednom dodatnom pistom.

"Najozbiljnija reforma koja čeka buduću vladu je uvođenje platnih razreda, kako bi, kaže, svi u javnoj upravi bili plaćeni jedanko u odnosu na radno mesto i odgovornost posla, a ne da njihove plate zavise od toga gde i u kojoj državnoj ustanovi rade", poručila je Brnabić za skupštinskom govornicom.

Gradićemo državni data centar u Kragujevcu, konačno ćemo napraviti socijalne karte za ugrožene građane, regulativom ćemo obuhvatiti i sezonske radnike u građevini, turizmu, ugostiteljstvu, u oblasti pomoći u kući, a ne samo u poljoprivredi.

Kad smo već kod poljoprivrede, pod kapu ovog resora potpašće i – prehrambena industrija, i to kroz promenu Zakona o ministastvima. Uz poljoprivredu u fokusu će biti i kulturne industrije, turizam, ekologija, energetika, rudarstvo, ali i veštačka inteligencija, kao sektori važi za dalji privredni rast.

Po pitanju energetike, investiraće se u infrastrukturu, u podizanje kvaliteta vazduha i smanjenje emisija štetnih gasova i efekta staklene bašte, uložiće se u sisteme za navodnjavanje, elektrifikaciju polja, automatsku protivgradnu zaštitu, subvencije za obnovu mehanizacije i kupovinu nove opreme, osnovaćemo i Institut veštačke inteligencije.

"Cilj nam je da pozicioniramo našu zemlju kao lidera regiona u razvoju veštačke inteligencije", rekla je Brnabić i dodala da je sve to moguće u 2021. godini.

"Bajati" infrastrukturni projekti

Kada je reč o infrastrukturi, kako ističe Goran Radosavljević – Brnabić se hvali sa 320 kilometara izgrađenih auto-puteva.

"Za većinu te infrastrukture finansijski dogovori i projektovanje završeno je pre 2012. godine. Oni suštinski osim puta Miloš Veliki ništa novo nisu završili. započeli su neke nove projekte, prema

Tirani, Sarajevu, kroz Frušku goru, Moravski koridor, ali su najavljene cene toliko velike po kilometru toliko velike da bih zaista voleo da vidim studije isplativosti za njihovu izgradnju", navodi Goran Radosavljević.

O potrebi uvođenja socijalnih karata govori se već dve decenije.

"Socijalna pomoć u Srbiji je neefikasna zbog nepostojanja pravih socijalnih karata. Sa njima bi socijalna politika bila bolje targetirana, a digitalizacija uveliko oaksava njihovo uvođenje", naveo je Radosavljević. On smatra da su najave u vezi sa veštačkom inteligencijom – interesantne. Kako ističe – time bismo mogli da preskočimo određene korake i dostignemo prosečan evropski standard.

"Ali, na žalost sve priče o digitalizaciji u Srbiji praćene su nekim aferama gde poslove na tenderima dobijaju firme u vlasništvu rođaka, braće...", ukazuje Radosavljević.

Stepanović: EU shvatila da ne može da hvali režim koji je ukinuo višestranačje

https://rs.n1info.com/Vesti/a666028/Biljana-Stepanovic-Vlada-opozicija-EU-pisma.html?utm_campaign=ug.contentexchange.me&utm_medium=referral&utm_source=ug.contentexchange.me&utm_term=ug.contentexchange.me

Urednica časopisa "Nova ekonomija" Biljana Stepanović izjavila je da je Vlada Srbije koju je juče izglasao "jednostranački parlament" onakva kakvu je Vučić mogao da napravi i da on misli da su ti ljudi oko njega odlični. "To je njegov sistem vrednosti i kada bi mu nekada i sinulo na pamet da postoje kompetentniji ljudi od Aleksandra Vulina, ti ljudi ne bi hteli da dođu u Vladu", kaže Stepanović.

Ona ocenjuje da i dva pisma iz Evropskog parlamenta koja će biti upućena Srbiji dokazuju da je i EU shvatila da je ovakvo stanje demokratije neodrživo.

U pitanju je formalizacija nečega što znamo još od izbora, rekla je Stepanović komentarišući za N1 formiranje nove vlade i dodala da bi, da postoji opozicija u Skupštini, mogla da kaže najveći deo stvari koje je juče izrekao poslanik Šaip Kamberi iz albanske stranke Ujedinjena dolina.

"On je skresao i istresao sve što je imao da kaže i najveći deo tih stvari stoji", kaže Stepanović i dodaje da je druga stvar to što Ana Brnabić i poslanici nisu razumeli Kamberijeve poruke.

Povodom pisanja lista "Danas" da će Evropski parlament poslati dva pisma Ivici Dačiću i da u njima stoji da je neophodno da što pre bude nastavljen dijalog vlasti i opozicije o izbornim uslovima, Stepanović kaže da je i EU videla da ovo nema nikakvog smisla, kao i da ne može da hvali režim koji je posle 30 godina ukinuo višestranački sistem.

Zbog toga je jedino rešenje da EU pošalje ljude i "da neko Vučića primora i potera uza zid" da počne dijalog sa opozicijom.

"Danas" je, naime objavio da je prvo pismo od predsednika EP, a drugo od Odbora za stabilizaciju i pridruživanje i da u njima traže i da Ivica Dačić bude glavni pregovarač sa opozicijom, pozivajući se na njegove veštine.

"Ne znam koliko u EP i EU imaju snage da utiču na ovdašnji režim da sednu za sto", rekla je Stepanović podsećajući da Srbija ove godine nije otvorila nijedno poglavlje, a da je pravo pitanje koliko poglavlja je zatvoreno i da li smo uopšte na evropskom putu ili nismo.

Stepanović smatra da je EU shvatila šta se dešava u Srbiji, ali da je pitanje šta će moći da učini.

Ističe i da je ova opozicija, vanparlamentarna, previše računala na EU ali da očekuje da će do pomaka doći, jer ako treba da bude dijaloga ne može se bez opozicije ništa promeniti.

"Meni je ovo znak da Evropa vidi šta se događa i da ako pošalju ova pisma da je stanje neodrživo - polovina Srbije je van sistema i nema predstavnike u parlamentu, ne postoji mogućnost elementarne demokratije", rekla je Stepanović.

Ocenila je i da za nju ova vlada, unapred oročena na 18 meseci a ne na četiri godine, predstavlja "vladu čuvara stolice" do sledećih izbora.

Ona je ocenila i da je time što je oročio Vladu, Vučić prekršio Ustava Srbije, po kome se parlament i vlada biraju na četiri godine.

"Svakog božijeg dana kršite ustav koji ste dužni kao predsednik da štite - to je loša poruka", ocenila je Stepanović.

Istakla je da je u Srbiji takva atmosfera da "vi kad nešto progovorite morate da bude spremni da zbog toga doživite odmazdu" i kritike u obraćanjima predsednika.

"Ja konkretno nisam prozivana ali zato me pregleda Komisija za sprečavanje pranja novca da li finansiram terorizam. To je neka vrsta osvete za ono što govorite", rekla je Stepanović i dodala da ne zna šta se dešava sa izveštajem te komisije, ali da će, ako ne bude dokazana optužba protiv nje, podneti krivičnu prijavu zato što je maltretirana.

DANAS/BIF.RS

Novom uredbom država će dokapitalizovati preduzeća, kako državna tako i privatna

https://bif.rs/2020/10/novom-uredbom-drzava-ce-dokapitalizovati-preduzeca-kako-drzavna-tako-i-privatna/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=novom-uredbom-drzava-ce-dokapitalizovati-preduzeca-kako-drzavna-tako-i-privatna

Vlada Srbije prošle nedelje usvojila je uredbu kojom se reguliše sprovođenje još jednog paketa pomoći privredi pogođenoj pandemijom kovida 19, samo što je ova uredba spremljena i doneta nekako daleko od očiju javnosti i bez medijske pompe koja je pratila ranije mere.

Ova uredba reguliše uslove pod kojima će država dokapitalizovati preduzeća, kako državna tako i privatna, koja ispunjavaju određene uslove, a koje je pogodila pandemija. Ovo može biti i objašnjenje procene MMF-a da će budžetski deficit u ovoj godini biti „ispod devet odsto BDP-a“, iako se sve do sada baratalo sa manjkom od oko 7,5 odsto BDP-a.

Prema rečima Milojka Arsića, profesora na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, činjenica da je Fond saopštio da će deficit biti do devet odsto BDP-a ukazuje da će država povećati potrošnju do kraja godine, jer sa prilivom prihoda nema problema.

„Tih 1,5 procentna poena BDP-a je oko 500-600 miliona evra, mada ne znamo da li je sve to namenjeno dokapitalizacijama. S obzirom da će taj novac predstavljati deo deficita deluje kao da država ne veruje da će ta sredstva biti vraćena, s obzirom da se kapitalna ulaganja ne knjiže kao rashod. S druge strane, možda su samo predostrožni“, ocenjuje Arsić.

Dokapitalizacija od strane države

Opšti uslovi pod kojima uredba predviđa dokapitalizaciju od strane države je da preduzeća nisu bila u teškoćama na kraju prošle godine, da dokažu da bi bez pomoći države firma prekinula poslovanje ili bi se suočila sa ozbiljnim poteškoćama, „na šta može naročito upućivati pogoršanje

odnosa duga i kapitala korisnika, značajno smanjenje poslovnih prihoda itd.“, navodi se u tekstu uredbe.

Pomoć se može dati mikro i malim preduzećima koja jesu bila u problemima na kraju prošle godine, ako nisu u stečaju i već ne primaju državnu pomoć za restrukturiranje.

Treći uslov je da je u interesu države da se interveniše (npr. sprečavanje socijalnih poteškoća i tržišnog neuspeha usled značajnog gubitka zaposlenja, izlazak inovativne ili sistemski važne kompanije, rizik od prekida pružanja važne usluge ili robe i dr.).

Na kraju pomoć je namenjena preduzećima koja ne mogu da se zaduže na tržištu po pristupačnim uslovima.

Zanimljiva je mogućnost da državna pomoć iznosi i više od 250 miliona evra po preduzeću. Tada će primalac morati da ispuni tri dodatna uslova, a to je da dokaže da zaduživanje na tržištu i prethodne mere države nisu dovoljne, da je dokapitalizacija primerena mera za rešavanje problema i da iznos pomoći ne prelazi minimum potreban da preduzeće opstane na tržištu.

Kupovinom obveznica ili nekih drugih hartija država postaje partner

Predviđa se da država pomogne ili dokapitalizacijom, dakle dobijanjem vlasničkog udela u preduzeću u zamenu za sredstva, kao i tzv. hibridnim instrumentima, gde kupovinom obveznica ili nekih drugih hartija država postaje partner bez prava upravljanja, ali sa učešćem u dobiti.

Iako se naziva dokapitalizacijom, ova mera više liči na dugoročno kreditiranje, pošto država planira da naplati „naknadu za ulaganje“, koja će biti u iznosu referentne kamatne stope uvećane za maržu. Takođe, što se duže bude čekalo sa otplatom državi biće veća naknada, koja u mnogome liči na kamatu, čime država želi da stimuliše brzi izlazak iz ovih ulaganja.

Primalac pomoći može u svakom trenutku da otkupi državni udeo, ali država takođe može u svakom trenutku da proda svoj udeo nekom drugom. Predviđeno je da se ugovori pravo preče kupovine prethodnom vlasniku udela.

Zanimljivo je da će se u slučaju da je primalac pomoći državno preduzeće nakon dve godine njegova vrednost biti procenjena od nezavisnog procenitelja i ako bude pozitivna „smatra se da je država povratila uloženo bez obzira na zadržavanje vlasničkog udela“, tako da deluje da javna i državna preduzeća neće morati da vraćaju dug državi.

Primaoci pomoći imaju i neka ograničenja poput toga da dok ne otplate dug ne mogu da dele dividende, a dok ne otplate 75 odsto duga ne mogu se deliti dividende i nema bonusa za upravu i zaposlene.

Država će deliti sredstva po ovoj uredbi zaključno sa 3. septembrom 2021. godine.

Najvažnije koliko će novca biti izdvojeno

Ekonomski konsultant Bogdan Petrović podseća da je vlada nešto slično najavila još proleto predstavlajući prve mere pomoći, kada su se spominjale dokapitalizacije državnih preduzeća. „Pretpostavljam da je ovo dogovoreno sa MMF-om, ali tu je naravno najvažnije koliko će novca biti izdvojeno i ko će ga dobiti. Sada se pravi rebalans ovogodišnjeg budžeta, pa ćemo videti. Verujem da će najveći deo tih sredstava biti potrošen ove godine, mada ne znamo kako će epidemija da utiče na privredu i u sledećoj godini. Ako bude restrikcija u poslovanju, više preduzeća će biti u problemima i država će morati da troši više novca“, napominje on.

Prema njegovim rečima, ovo nije ništa novo i primenjivale su ga i druge zemlje, mada pitanje je tehničkih detalja u uredbi i ugovorima, kao i njihove primene.

„Pretpostavljam da će novac dat javnim i državnim preduzećima biti tretiran kao jednokratni rashod, odnosno da neće ni računati na njihovo vraćanje. To je namenjeno pre svega preduzećima koja ne mogu da se zaduže na tržištu. Mislim da će najveći deo novca da dobiju Er Srbija i EPS. Ovo je neka vrsta subvencije, bar kada se radi o državnim preduzećima“, ističe Petrović. On objašnjava da će se na ovaj način dokapitalizovati Er Srbija i povećati udeo države, dok EPS nije mogao da se finansira emisijom korporativnih obveznica jer kao gubitaš bi teško dobio adekvatan bonitet.

Mehanizam koji omogućava ciljanu pomoć

Ljubodrag Savić, profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu podseća da su SAD nešto slično radile kada su spašavale autoindustriju.

„To je dobar mehanizam koji omogućava ciljanu pomoć. Nije problem kada novac daješ preduzećima za koja znaš da će preživeti. Problem je ako se sredstva daju firmama koja ne opstanu, a onda su to bačene pare. To se može desiti zbog loše procene, ali i zbog zloupotrebe. Imamo iskustva sa Fondom za razvoj koji je davao najpovoljnije kredite na svetu koji se nisu vraćali“, napominje Savić dodajući da je važno da se sve sprovede u skladu sa zakonom i transparentno i da država bude oprezna pri dodeli novca.

BBC na srpskom/BIF.RS

FRILENS UZEO MAHA U SRBIJI, PORESKA UPRAVA NAPRAVILA MEHANIZAM ZA KONTROLU

https://bif.rs/2020/10/frilens-uzeo-maha-u-srbiji-poreska-uprava-napravila-mehanizam-za-kontrolu/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=frilens-uzeo-maha-u-srbiji-poreska-uprava-napravila-mehanizam-za-kontrolu

Iako su predstavnici države Srbije nedavno upozorili da niko nije pošteđen poreske obaveze, pa ni frilenseri koji rade za strance, deo njih i dalje bi radije da ne plaća namet.

Grafički dizajner iz Beograda Aleksandar priznaje da ne plaća porez za honorarni posao koji obavlja preko interneta.

„Znao sam da treba, ali iskreno, nisam ni hteo da se raspitujem oko toga.

„Znao sam da ako skidam 500-600 evra mesečno sa Pejpara (aplikacije za plaćanje) da me poreska neće dirati“, kaže on za BBC na srpskom.

Tako je uglavnom i bilo sve dok sredinom oktobra Poreska uprava nije objavila da značajan broj ljudi koji rade preko interneta za neku firmu iz inostranstva izbegava plaćanje poreza.

Upozorili su da je to zakonska obaveza koju bi trebalo samoinicijativno ispuniti dok ne počnu kontrole i kažnjavanja.

Odnosi se na brojne onlajn usluge – ne samo grafički dizajn, već i razvoj softvera, prevođenje, držanje časova stranih jezika ili promocije.

Mi smo strancima jeftina radna snaga

Na spisku su i jutjuberi i influenseri koji zarađuju od tog posla i ljudi koji izdaju nekretnine do 30 dana – stan na dan. „Mi smo strancima jeftina radna snaga i to je svima u interesu.

„Ako moram da platim porez, ja ću za toliko morati da podignem cenu svog rada, a to oni ne žele i ostaćemo bez posla koji ovde nije lako naći“, kaže Ana, takođe grafička dizajnerka.

Ona već tri godine taj posao radi sporadično – jednom u tri meseca i ima samo jednog stalnog klijenta. Mesečno zaradi oko 350 dolara.

Plaćanje poreza je obavezno svuda u svetu

„Nisam plaćala porez i ne planiram i dalje. Država i brojni poslodavci su mi ostali dužni, jer u Srbiji ni kad si stalno zaposlen nemaš baš neke benefite“, kaže Ana za BBC.

Plaćanje poreza je obavezno svuda u svetu, pa i u Srbiji, upozoravaju poreski stručnjaci.

Ministar finansija Siniša Mali rekao je da je spreman za dogovor sa frilenserima i svima onima koji zarađuju novac u inostranstvu a žive u Srbiji o plaćanju poreza, ali je poručio da „porez mora da se plati“.

U obraćanju novinarima naveo je da se verovatno jedan broj onih koji zarađuju u inostranstvu „nije snašao u svemu tome“ i da treba da potraži pomoć Poreske uprave, a ako im to nije dovoljno onda treba da imaju poreskog savetnika.

Na sajtu Poreske uprave objavljena je i procedura za prijavljivanja i uplate poreza za fizička lica.

Fizička lica su pojedinci koji nemaju firmu za tu delatnost.

Kako to izvesti raspitljao je Vladislav Čale iz knjigovodstvene agencije SVM.

Čale u tekstu na sajtu navodi da se obaveza plaćanja poreza odnosi na različite platforme poput Apvorka (Upwork), Freelancer, Jutjuba, AirBNB, Booking, i da za sve važi da su dužni da u roku od 30 dana prijave prihode i obračunaju poreze i doprinose.

Napominje i da obaveze važe ne samo i kada je uplata legla u banci na tekući ili devizni račun, već i preko platformi Paypal, Payoneer, Skrill ili Western Union.

Zašto to ne žele?

Aleksandar već godinama radi sa strancima preko platforme Apvork. Iako ima posao, došao je do nivoa da od posla „iz fotelje“ zarađuje duplo više od plate u Srbiji.

„Sad vidim da bi hteli i retroaktivno da naplaćuju, ali mi na pamet ne pada da bilo šta dajem“, navodi on.

Jednostavno, kaže, plaćanje poreza mu se ovde ne isplati.

„Recimo, Apvork uzme 20 odsto od posla, jedan odsto uzme za prebacivanje na Pejpal i još jedan procenat ode na prebacivanje u našu banku. Sad od tih 78 procenata država želi još 45-50 odsto.

„Znači, neko će raditi za malo više od trećine cene koju dogovori. Mislim da je to suludo“, navodi on.

Jeftinije mu je, kaže, da pare sa takozvanih Skrill kartica – za plaćanje preko interneta – podiže u Bosni, Hrvatskoj ili Mađarskoj.

„Usput naspem gorivo, kupim u marketima, koji su jeftiniji nego ovde, sve što mi treba, pa ni PDV više neću ostavljati u Srbiji“, navodi Aleksandar.

Kako izračunati porez?

Zависи od toga da li ste zaposleni ili nezaposleni i kako ste, pritom, osigurani.

Primer 1*

Ako ste zaposleni, onda niste u obavezi da plaćete zdravstveno, već samo penziono i invalidsko osiguranje (PIO) i porez na dohodak, s tim što se te dažbine ne obračunavaju na čitav prihod – već je poreska osnovica 80 odsto te sume.

Ako je dohodak bio 500 evra, umanjena osnovica za 20% je 400 evra.

Na tih 400 se računa 20 odsto porez (80 evra)

Na tih 400 evra se računa i 25.5 odsto PIO doprinosa (102 evra)

U zbiru to znači da državi ide 182 evra, a frilenseru ostaje 318, što je 63.6 odsto prihoda.

Primer 2

Ukoliko je frilenser nezaposlen, onda je obavezan da plati i doprinos za zdravstveno osiguranje.

Ako je dohodak bio 500 evra, umanjena osnovica za 20 odsto je 400 evra.

Na tih 400 evra se računa 20 odsto porez (80 evra)

Na tih 400 evra se računa i 25.5 odsto PIO doprinosa (102 evra)

Na tih 400 evra se računa i 10.3 odsto doprinosa za zdravstveno osiguranje (41.2 evra)

Tada državi ide 223.2 evra, a pojedincu ostaje 276.8 evra, što je samo 55.36 odsto

Primeri sa sajta Knjigovodstvene usluge

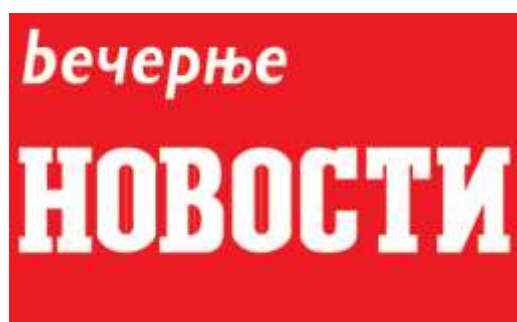
Zašto se sada govori o ovome?

Važeći zakon je star 20 godina, ali država verovatno nije imala činovnički aparat da obradi papirne poreske prijave, odgovara Vladislav Čale za BBC na srpskom.

„Tek uvođenjem E-poreza i prelaskom u dobroj meri na elektronsku predaju poreskih prijava, smanjila se potreba za službenicima pa su se okuražili da krenu u kontrole.

„Dosad su svi bili svesni da se to radi i da je frilens uzeo maha u Srbiji, ali nisu imali mehanizme da ih kontrolišu“, navodi Čale.

Napominje i da poreska obaveza ne zastareva pet godina, a doprinosi ne zastarevaju uopšte.

DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA: Objavljeno 1.970 preporuka za 2019. godinu

<https://www.novosti.rs/vesti/ekonomija/930104/drzavna-revizorska-institucija-objavljeno-1-970-preporuka-2019-godinu>

NA VEBSAJTU Državne revizorske institucije objavljeno je 1.970 preporuka za 2019. godinu. Najviše preporuka odnose se na finansijske izveštaje - 1.221, zatim na revizije pravilnosti poslovanja - 420, dok je u revizijama svrsishodnosti poslovanja dato 229 preporuka a u kombinovanim revizijama finansijskih izveštaja i pravilnosti poslovanja - 100 preporuka.

Prema rečima predsednika Državne revizorske institucije i generalnog državnog revizora dr Duška Pejovića, od 1.970 preporuka, 971 je preporuka "prvog prioriteta" koje se moraju sprovesti u roku od 90 dana, 834 su "drugog prioriteta" koje se moraju sprovesti u roku do godinu dana i 165 preporuka "trećeg prioriteta" za čije je sprovođenje potrebno do tri godine.

Do sada je najveći procenat izvršenja u revizijama pravilnosti poslovanja - 83 odsto, a najmanji u revizijama svrsishodnosti poslovanja - 24 odsto. Najveći je procenat izvršenja preporuka prvog prioriteta, 81 procenat. Do kraja godine očekuje se značajno povećanje stepena izvršenja preporuka, naročito preporuka drugog prioriteta.